

DAGENS NYHETER.

måndag 3 mars 2014

Intervju. Karin Ekberg öppnar Tempofestivalen

Scener ur en skilsmässa

Karin Ekbergs dokumentärfilm "Att skiljas" visas den 4, 6 och 9 mars på årets Tempofestival och går upp på bio i hela landet den 7 mars.

Foto: Jonas Eriksson

Karin Ekbergs långfilmsdebut "Att skiljas" är en tragikomisk liten pärla som ger en brutalt ärlig inblick i föräldrarnas skilsmässa. På tisdag inviger den årets Tempofestival.

- Allt började egentligen av en slump. För drygt fyra år sedan var Karin Ekbergs föräldrar mitt uppe i en separation efter 38 års äktenskap. Hon åkte till föräldrahemmet i en villaförort utanför Stockholm för att rädda sina barndomsprylar. Medan hennes pappa satt och odlade sin bitterhet, höll hennes mamma på att fylla sopcontainrar med halva bohaget: brudklänningen, babykläderna, träfågeln från Ellen Key-skolans basar – allt skulle bort.

– När jag plötsligt insåg att hela mitt barndomshem skulle tömmas fick jag lite panik. Jag hade själv varit med om en separation något år tidigare och varit mitt i samma elände. Eftersom jag råkade ha en lånekamera med mig från filmskolan så satte jag den på ett stativ och tryckte på rec-knappen, säger Karin Ekberg.

Det som var en spontan impuls för att fånga en förlorad barndomsvärld förvandlades till en årslång studie av hennes föräldrars separationsprocess. "Att skiljas" är en naken skildring mellan ett äktenskap som tagit slut och en trevande början på något helt nytt. Totalt 40 timmars råmaterial klipptes ned till 70 brutalt ärliga minuter.

– Ja, säga vad man vill om min familj, men vi är i alla fall väldigt raka mot varandra. Kamerans närvaro var heller inte mina föräldrars största problem om man säger så. Fast jag vet förstås inte hur de hade reagerat om jag hade sagt att filmen skulle få biopremiär fyra år senare, ler Karin Ekberg.

Som filmare skjuter hon helst från höften, går alltid på magkänsla och intuition.

– Äkthet går före allt för mig. Jag tycker att det är dödstråkigt att arrangera scener i förväg och sätta ljus med lampor. Jag vet inte om kameran hade en terapeutisk effekt på mina föräldrar, men jag tror att min närvaro gjorde hela

Karin Ekberg.

Född 1979 i Stockholm.

Utbildad i stillbildsfotografi, journalistik och dokumentärfilm.

Filmkalender. Från sushi till spel på årets Tempofestival

Matnörderi på hög nivå
Pinfärska "Foodies" följer de kulinariska jetsettare som kan låta smaklökarna styra i stället för plånboken
Work-in-progress som följs av en sushiskola för alla som blir sugna. Barbro, salong 4 kl 18.00.

Spelifiering av film
Hur ser beröringspunkterna ut mellan spel och film?
Spelprofessorn Annica Waern och filmare som lyckas förena de två olika konstformerna gästar aktuellt seminarium.
Debaser Strand kl 14.00.

Monologfilm av Stefan Jarl

"State of mind" lamenterar över sakernas tillstånd. Film utan bild, monolog av Johan Rabaeus, musik av Ulf Dageby. Av regissören som fått tävlingen uppkallad efter sig. Barbro, salong 4 kl 14.30.

deras separationsprocess mindre skitig, säger hon.

Mitt i allvaret är "Att skiljas" också en humoristisk lektion i att hantera separationsångest. Hennes pappa gödslar med tragikomiska one-liners: "Jag skulle ha avslutat det här förhållandet -73", "Vi har inte pussats på 15 år, fan vad snålt" och "Det är inte lätt att vara med någon som tycker illa om en". Sista dagarna ensam i villan beskriver han som "ett ryskt fångläger, mörkt och kallt".

– Oavsett om man blir lämnad eller lämnar så skapar man vissa roller som man använder sig av. Mina föräldrar maxar båda sina roller. Medan min mamma förträngde och blickade framåt, så gick pappa helt upp i martyrollen och ältade det som varit, säger Karin Ekberg som fick en liten aha-upplevelse när hon läste Nina Björks DN-artikel (14/2) om att det ärligaste att göra när man blir lämnad är att kräla i stoftet.

– Jag tyckte att den artikeln var klockren, jag tror att man måste kräla lite innan man kan resa sig. Och det var just det som min pappa höll på med, säger Ekberg.

Arbetet med "Att skiljas" har också fått henne att reflektera över hur hon påverkats av sin uppväxt med två föräldrar som längtade efter kärnfamilj – fast hade helt väldigt olika uppfattningar om hur den ska se ut. I filmen berättas också om traumat när de nygifta föräldrarna förlorade sitt första barn elva timmar efter förlossningen i slutet av 70-talet.

– För dem var det livets största jävla antiklimax, men på den tiden präglades vårdpolicyn av "glöm, bit ihop och försök igen". De fick inte ens se sitt barn, barnet fick inte ens ett namn. Hur påverkas man av att födas i en familj där alla är ledsna, och samtidigt har stora förväntningar på att man ska göra alla glada, frågar hon sig.

Hennes nästa film med arbetstiteln "En ängel i familjen" handlar om ett par i 20-årsåldern som mister sitt barn strax innan förlossningen.

– Alla par kommer inte hem med en bebis från förlossningen, men det är ingen som berättar dessa historier. I stället dränks Facebook av mysbilder där allt är

Ur "Att skiljas".

fantastiskt, säger Karin Ekberg.

I brist på kvinnliga alternativ präglades hon, som så många andra, av manliga livsberättelser när hon var 15–20 år.

Fast numera är hon mest inspirerad av kvinnliga konstnärer. Hennes största uppenbarelse kom efter att hon kraschade med en manlig lärare på Folkhögskolan.

– Han blev skitsur när jag ifrågasatte varför han alltid valde kvinnliga nakenmodeller från första årskursen när vi skulle lära oss ljussättning. Hans motivering var att kvinnor är mer tredimensionella. När jag svarade att jag har träffat killar som också är ganska tredimensionella blev han skitförbannad, berättar Karin Ekberg.

Det slutade med att hon skolkade från vissa lektioner för att sitta i skolbiblioteket och upptäcka kvinnliga konstnärer som Nan Goldin, Sara Lucas, Tracey Emin, Vanessa Goodman och Sally Mann.

– Fantastiska konstnärer som jobbar i sin egen kontext. Plötsligt kändes det helt ointressant att ägna resten av mitt liv åt att försöka jaga Cartier Bressons sneda linjer – där den perfekta bilden är en tant framför en stege med två lökar som ska symbolisera bröst, säger Karin Ekberg.

Som regissör är hon inspirerad av kolleger som Mia Engberg som nyligen vann en Guldbagge för ”Belleville baby” och Linda Västriks vars ”De dansande andarnas skog” följde en pygmestam i Kongos djungler.

– Jag blev väldigt inspirerad av Västriks film. Båda våra filmer handlar om det djupt mänskliga att försöka överleva både praktiskt och psykiskt med varandra i det sammanhang man lever i – oavsett om det är i Kongos regnskogar eller en villaförort i Stockholm.

Nicholas Wennö

E-post: nicholas.wenno@dn.se

Chefredaktör: **Peter Wolodarski**. Vd: **Gunilla Herlitz**. Redaktionschef: **Caspar Opitz**. Utrikeschef: **Pia Skagermark**. Kulturchef: **Björn Wiman**. Chef ledarredaktionen: **Johannes Aman**. Chef DN.se: **Anna Åberg** © Dagens Nyheter AB 2014.